

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 16.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 2 November 1911.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspris 20 öre pr petitrad.

31 Årg.

Paula Lizell.

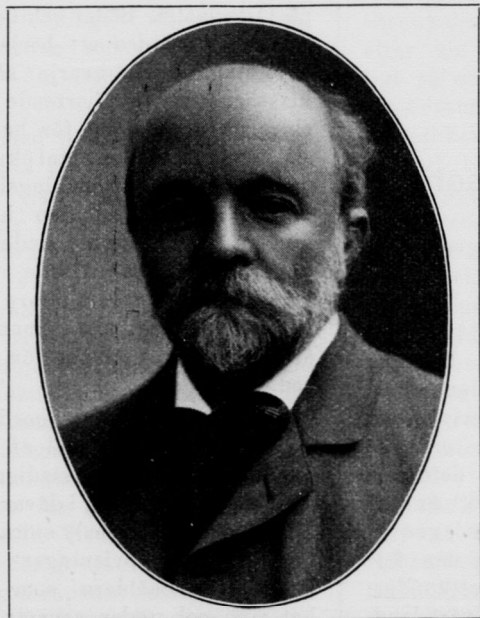
Med förra säsongens slut förlorade Kgl. teatern en af sina främsta artister i det fru Paula Lizell då lämnade en scen, där hon verkat i bortåt två decennier. Saken väckte stor både förvåning och saknad hos allmänheten, ty fru Lizell hade såväl genom röst och sångkonst som genom dramatisk förmåga och en för scenen särdeles fördelaktig apparition intagit ett så framstående rum bland Operans konstnärinnor, att hon där ej var lätt ersatt.

Hennes från allt intrigerande fria, älskvärda personlighet gjorde en kontrovers med operastyrelsen oantaglig och i kamratkretsen hade hon vunnit de största sympatier, hvarom den vackra gåfva bär vittne som hon nyligen, efter hvad vi omnämnt, fått mottaga af densamma. Man hade trott att fru

Paula Lizell.

Lizell själf tröttnat vid sitt kall som operasångerska på grund af att hon på senare tid varit tillbakasatt för nykomlingar vid teatern. Men detta, har nu försports, var ingalunda fallet. Hängifven sin konst hade hon gärna velat stanna kvar vid Operan, äfven mot nedsatt gage, enligt fullt tillförlitliga uppgifter. Men detta nekades. Hon blef helt enkelt afskedad. Man kan med själ undra på om denna åtgärd var välbetänkt af Operastyrelsen, då en så meriterad artist med en reper-toar af 60 roller, däribland en mängd af de allra förnämsta och mest makt-påliggande, samt ännu stående på höjden af sitt konstnärsskap, bort betraktas tom en stor vinst för teatern att få behålla. Det är visserligen lofvärdt af en Operastyrelse att draga fram nya förmågor, hvilka kunna ersätta de äldre och utbilda sig vid sidan af sådana, som kunna vara dem till föresyn och lärdom, men först skall det konstate-

Richard Andersson.

Heinrich Knoté.

ras att de nyförvärfvade äro, eller kunna med visshet antagas blifva verkliga ackquisitioner, och dessutom kräfvades ej ringa tid för en nykomling att blifva i besittning af en scenvana och en repertoar, som blir för teatern tillhålligt gagnande.

Då nu fru Lizells operabana tycks vara afslutad vilja vi, jämte meddelande af några biografiska notiser, redogöra för hennes verksamhet under 18-årig anställning vid Kgl. teatern.

Det var på sjelfva nyårsdagen 1893 som sängerskan — då varande fröken Paula Frödin — gjorde sin första debut på vår Opera, och detta i en så fordrande roll som Mathildas i »Wilhelm Tell». Vi yttrade då om henne följande: »Med en behaglig röst förenade hon ett fördelaktigt yttre, en god teaterfigur, och i Mathildas stora aria uppenbarade hon koloraturanlag af mindre vanlig beskaffenhet. Erkännandet af allmänhet och konstdomare var äfven ganska uppmuntrande. Året därpå uppbär hon det för fru Michaeli skrifna svåra koloraturpartiet som Guillemette i »Advokaten Patelin» med mycken framgång, och längre fram på året det likaså fordrande Norinas i »Don Pasquale». Vi nämna detta särskildt såsom bevis på hennes tidigt utbildade anlag för den höga grad af sängkonst som koloraturen fordrar, och hvilken nu tycks blifva alltmera sällsynt. Ännu i början af detta år visade hon sig i besittning af denna förmåga såsom Margareta i »Faust».

Paula Frödin föddes i Stockholm den 25 januari 1873, dotter af handlanden John Frödin och hans maka Maria Lundberg. Efter att ha genomgått franska skolan började hennes egentliga sängstudier för fru Caroline Östberg, och efter hennes bortresa på Amerika turrén tog hon sängundervisning af fru Louise Pyk. I plastik och scenisk framställning erhöll den unga operanovisen bästa ledning af fröken Signe Hebbe och fru Charlotte Strandberg. Efter den nämnda debuten vårterminen 1893 erhöll hon den 1 juli engagement vid Operan.

År 1897 gifte sig fröken Frödin med läkaren Håkan Lindberg och stod sedan under detta namn på operaaffischerna till dess hon 1907 på sommaren ingick i nytt äktenskap med musiklehraren och kamreraren i Rich. Anderssons Musikskola Sven Lizell.

Utom första debutrollen, *Mathilda* i »Wilhelm Tell» återgaf hon samma år, 1893: *Helena* i »Mefistofeles», *Leonora* i »Stradella», titelrollen i Adams »*Giraldina*» och *Suschen* i »Bybarberaren» af Schenk; 1894: *Guillemette* i »Advokaten Patelin», *Drottningen* i »Hugenotterna», *Lampito* i Sault-Saëns' »*Fryne*», *Mecces* i »Carmen», *Norina* i »Don Pasquale»; 1895: *Laura* i »Jolantha», *Suzel* i »Vännen Fritz» af Mascagni, *Zerlina* i »Fra Diavolo», *Ellen* i »Lakmé», jämte mindre roller: *Dagman* i »Hans och Greta», *Valtraute* i

»*Valkyrian*», en *tärna* i »*Trollflöjten*»; 1896: *Venus* i »*Tannhäuser*», *Lisette* i »*Värdrottningen*» af Gluck, *Teresia* i »*Häxfällan*», *Margareta-Helena* i »*Mefistofeles*», *Nanetta Ford* i Verdis »*Falstaff*», *Diana* i »*Kronjuvelerna*»; 1897: *Dot* i Goldmarks »*Syrsan vid härden*», *Anna Page* i »*Muntra fruarna*», *Margareta* i »*Faust*»; 1898: *Anna* i »*Hvita frun*», *Castagnette* i Dentes operett »*Marocko*», *Hertiginnan af Longeville* i »*Frondörerna*», *Gullväg* i »*Tirfing*»; 1899: titelrollen i *Oberon*, *Ingeborg* i »*Den bergtagna*», *Senta* i »*Den flygande Holländaren*», *Helena* i »*Värdrottningen*»; 1900: *Santuzza* i »*På Sicilien*», *Eva* i »*Mästersångarne*»; 1901: *Valentine* i »*Hugenotterna*», titelrollen i *Tifania* af Neuville, *Sieglinde* i »*Valkyrian*», *Freja* i »*Rhenguldet*», *Mimi* i »*Bohème*»; 1902: *Valborg* i Halléns »*Valborgsmessa*», *Signe* i »*Gillet på Solhaug*», *Bertha* i »*Profeten*», *Musette* i »*Bohème*»; 1903: *Tatjana* i »*Eugen Onegin*»; 1904: *Katarina* i »*Kronjuvelerna*», *Irene* i »*Rienzi*»; 1905: *Klytemnestra* i »*Iphigenia i Aulis*»; 1906: *Bergadrottningen* i »*Hans Heiling*» af Marschner, *Pamela* i »*Fra Diavolo*», *Eudora* i »*Judinnan*»; 1907: *Gudruna* i »*Ragnarök*», *Eleonora* i »*Nyfikna fruarnas*»; af Wolf-Ferrari; 1908: *Pärlfeernas drottning* i »*Den förtrollade katten*»; *Marta* i »*Låglandet*»; 1910: *Prinsessan* i »*Per Svinaherde*» och 1911: *Penelope* i »*Telemarks friarefärd*». På 1890-talet uppträdde hon också som *Ulla Fersen* i »*Ett svenskt minne*» af Ivar Hallström till firande af Bellmans 100-åriga dödsdag och har ofta utfört *Anna* i »*Värmländingarna*», att därmed nämna ett par af hennes mindre roller. Flera betydande sådana har konstnärinnan kreerat på vår operascen.

Sedan fru Lizell lämnat Kungl. teatern, har hon, såsom en annons i denna tidning visar, ägnat sig åt undervisning i plastik och scenisk framställning, hvori hon säkerligen kan blifva en god lärarinna.

Richard Andersson.

Vid kammarmusikföreningens senaste konset hade man det nu mera sällsynta nöjet att få höra Richard Anderssons gedigna pianospel i Brahms pianokvintett. En särskild hyllning blef honom också ägnad denna afton i form af en stor lågerlyra och blommor, en hyllning som ock torde ha gällt hans dubbeljubileum detta år i det han i somras fyllde 60 år och nyligen kunnat fira 25:te årsdagen af hans Musikskolas grundande, den förnämsta privatanstalten för musikundervisning i Hufvudstaden och i vårt land, då vi ej medräkna musikonservatoriet i Malmö.

Då hans nämnda födelsedag inträffade under sommaren, kunde han icke här blifva föremål för något firande, men på sitt vackra sommarresidens vid sjön Båfven skedde detta genom ett stort antal fränder och vänner, lärare och elever i hans skola, af hvilka han då fick mottaga besök.

Sin musikskolas jubileum kunde han fira i midten af förra månaden. Det var nämligen d. 15 oktober 1886, som densamma öppnades. Han var också med anledning däraf hyllad med en bankett för honom på en af våra förnämsta restauranger, därtill inbjuden af lärare, lärjungar och vänner här på platsen. Samtidigt med jubileet utgafs en »*Jubileumskatalog 1886—1911*» med uppgift på lärarnes och elevernas antal sedan skolans början och en inledande historik. Då det skulle bli alltför vidlyftigt att omnämna alla dessa, vilja vi i stället lämna ett litet utdrag ur nämnda af skolans lärare och kamrer hr S. Lizell författade historik.

Då Richard Andersson år 1885 återkom från sin mårgåriga vistelse för studier utomlands, fanns icke här i Stockholm någon större privat läroanstalt i musik. Richard Andersson intresserade då en af våra förnämsta musiker, kompositören Emil Sjögren, för bildandet af en privat musikskola härstädes, och redan andra året efter sedan Andersson slagit sig ned i Hufvudstaden och bildat sin Musikskola, kunde till dennas första ämne pianospelning äfven läggas undervisning i harmonilära. Det första eller de första åren meddelades undervisningen i de olika lärarnes hem, men snart befanns det nödvändigt att skaffa egen lokal för skolan, och så förhyrdes ett par rum i n:o 28 Brunnsgatan samt vidare längre fram flera rum i n:o 17 samma gata. Det dröjde ej länge, innan en hel våning måste anskaffas, hvilken erhöles i n:o 26 Brunnsgatan, där skolan ännu har sin hufvudlokal. Slutligen bildades ock här filialer af skolan på Östermalm, Söder och i Vasastaden. Skolan indelades att börja med i två afdelningar och hvarje sådan i två klasser. Hvar fjortonde dag hade eleverna uppvisning för hr Andersson själf. När elevernas antal ökades anställdes en särskild uppspelningslärare för ett år i sänder. Med den högre afdelningen hade Rich. Andersson själf uppspelning hvar fjärde vecka. För att bli antagen som lärare vid skolan i pianospelning skall man minst ett år ha studerat ämnet för hr Andersson.

Omkring år 1890 anordnade Rich. Andersson med en del af skolans pianoelever på olika stadier sin första offentliga uppvisning i dåvarande sällsk. E. W:s (nu National) stora sal. Sedan ha årligen uppvisningar med såväl elever i barnåldern som med äldre ägt rum, och under senaste decennium har hr Andersson anordnat konserter med orkester nästan årligen, då hans

skickligaste pianoelever utfört stora pianokonsert och andra större pianoverk med orkester. Skolans läroämnen voro att börja med endast pianospelning och harmonilära. Ett par år efter skolans början tillkom äfven undervisning i violin ehuru endast för kort tid. 1893 finna vi ensemble-spelning under Tor Aulins ledning annonserad. Kontrapunkt ingick äfven efter några år bland ämnena. På våren 1908 öppnades en sångklass under ledning af f. d. operasångaren Pettenati, elev af den berömda italienska sångmästaren Lamperti. Följande år börjades ånyo en violinklass under hr Sven Kjellströms ledning. Läroämnen voro sålunda från hösten 1909: Piano-spelning, Harmonilära, Allmän musikalära, Solosång och Violin, hvartill med denna höst kommit violoncellspel under frök. Nini Wærners ledning samt tillkommit undervisning i plastik och scenisk framställning genom fru Paula Lizell. Bland andra bekanta musiker äro hrr Axel Runquist och Karl Wohlfart lärare vid skolan, hvars sekreterare och kamrer är hr Sven Lizell, äfven lärare där i pianospelning. Musikskolan, som under arbetsåret 1886—89 egde 61 elever och 9 lärare, räknar 1910—11 ej mindre än 389 lärjungar och 49 lärare. Bland lärare som en längre tid verkat vid musikskolan må nämnas Vilh. Stenhammar, John G. Jakobsson och Knut Bäck. Skolan har filialer på Norrmalm, Östermalm och Söder. År 1907 öppnade Rich. Andersson filial i Uppsala och på hösten 1910 ha tillkommit filialer på Djursholm och på Saltsjöbaden.

Ernst Christian Richard Andersson är född d. 22 aug. 1851 i Stockholm, son af kommandörkapten vid Kgl. flottan F. L. Andersson, bördig från Värmland, och hans maka Cecilia Holmstedt, dotter af bruksägaren E. M. Holmstedt och dennes maka, född Mithander. Redan vid 4 å 5 års ålder började Richard Andersson spela piano under ledning af sin mor. Studierna fortsattes sedan för lärare i Kar'skrona, dit föräldrarna flyttat år 1853.

I denna stad uppträdde den unge pianisten första gången på en offentlig konsert för välgörande ändamål, han var då 14 år. I Karlskrona högre elementarläroverk åtnjöt han undervisning till hösten 1867, då han på inrådan af d. v. musikdirektören för marinregimentet, sedan hofkapellmästaren, Conrad Nordquist sändes till Stockholm att där fortsätta sina musikaliska studier. Han antogs som elev i Musikaliska akademien konservatorium samma höst, studerade där pianospelning för professor van Boom och harmonilära för O. D. Winge, sedermera orgelspelning för professor Gustaf Mankell och kontrapunkt samt kompositionslära för professor Herman Berens.

Efter van Booms död fortsattes pianostudierna för hofkapellmästaren

Ludvig Norman. Under denna tid uppträdde Richard Andersson flerfaldiga gånger vid professor W. Baucks offentliga, af musik illustrerade föreläsningar i musikens historia. Musikaliska akademien hade, som man vet, den tiden sin lokal i f. d. Kirsteinska huset vid Klara strandgata, nu förvandladt till Hôtel Continental. Ofta biträdde han också vid konserter och matinéer.

Första offentliga uppträdandet å en större konsert var år 1872, då hr Andersson på en af hofkapellens symfonikonserter spelade Beethovens G dur-konsert. Samma år utförde han vid minnesfesten öfver aflidna medlemmar af Musikaliska akademien en konsert af van Boom och en stor fantasi af Thalberg.

Efter afslutade studier vid konservatoriet 1874, då han belönades med Mazérska jetonen och akademien stora jeton, fortsattes desamma någon tid hos fröken Hilda Thegerström, som två år förut efterträdde van Boom som pianolärarinna i konservatoriets artistklass.

Om hösten 1876 reste Richard Andersson till Berlin, där han först en vinter studerade pianospel för fru Clara Schumann och komposition för professor Rich. Wüerst. Följande höst ingick han som elev vid »Die Königl. Hochschule für Musik», där han åtnjöt undervisning af professor Heinrich Barth i pianospel och af professor Friedr. Kiel i kontrapunkt. Han erhöi under denna tid det ärofulla uppdraget och förtroendet att under det hans lärare professor Barth var bortrest på en konsertturné få handleda dennes elever vid högskolan, och följande vinter fick han af samma orsak öfvertaga alla hans privata elever, bland hvilka han hade förmån att räkna prinsessan Charlotte af Sachsen Meiningen, prinsessan Viktoria af Preussen (båda systrar till kejsar Wilhelm) med flera andra af högsta samhällsställning.

I slutet på 1884 återvände han till Stockholm, där han samma år först efter sin hemkomst uppträdde offentligt på en af kungl. hofkapellens symfonikonserter, då han utförde Chopins E-moll-konsert. Vid en annan sådan konsert 1886 å Kungl. Operan har han äfven spelat pianostämman till Hans von Bronsarts konsert. Flere gånger har han dessutom uppträdde offentligt, såsom vid Filharmoniska sällskapets och Aulinska kvartettens konserter, etc.

Richard Anderssons verksamhet såsom lärare och ledare af Musikskolan har icke lämnat honom tid öfrigt att på senare tid egna sig åt tonsättning. Hans kompositioner äro därför mest af äldre datum. Bland dem kunna vi nämna en *Pianosonat*, som 1889 utgafs af Musikaliska konstföreningen, *Schwedische Tönze*, först utgifna i Tyskland, sedan på svenskt förlag; *Skizzer* för piano, 3 häften, det första tillagnadt fröken Hilda Thegerström, det andra fröken Dot Petersen; *Skuggor*

och *Dagrar*, en samling pianostycken, som prisbelönades vid en af denna tidnings redaktion alstäld täflan 1885, i hvilken samling en del af »Skizzerna» ingingo. Till ett par »Pianoalbum», utgifna af Abr. Lundquist och af Gehrman har ock Andersson lämnat bidrag, likasom pianostycken till den af dr Karl Valentin redigerade tidskriften »Svensk Sång», hvilken, innehållande piano- och sångstycken, utkom för en tio år sedan. Förra året utkom af honom ett häfte af 12 *Sånger* med utsett kompositionstid, den äldsta från 1869, den nyaste skrifven 1907. Dessa sånger, som väckte rätt mycken uppmärksamhet, anmäldes i denna tidning strax efter deras publicerande.

Af Rich. Anderssons pianoelever ha många uppträdt offentligt och gjort sig bemärkta. Bland dem kunna nämnas Knut Andersson, som 1889 på en Operans symfonikoncert spelade pianokonsert af Sgambati och sedan länge verkade i Tyskland, Vilhelm Stentammar, Knut Bäck, John G. Jakobsson, Anna Charlie, Astri Andersen, Manolita d'Anduaga (Rosetti), Astrid Berwald; af senare tids elever, hvilka låtit höra sig på hans elevkonserter med orkester kunna nämnas frökn. Kerstin Runbäck, Inga Pettersson, bröderna Gustaf och John Heintze, Julius Rabe m. fl.

Richard Andersson invaldes 1891 till ledamot af Musikaliska akademien.

Heinrich Knote.

Kgl. teaterns nye gäst, K. kommarsångaren vid hofoperan i München, Heinrich Knote, som nu engagerats hufvudsakligen för framförandet af »Nibelungens ring», är en af Tysklands förnämsta operasångare inom tonarfacket. Den världsberömda sångaren har till och med blifvit kallad »den tyske Caruso»

Heinrich Knote är född d. 20 nov. 1870 i München, son af en öfverinspektör vid ett försäkringsbolag därstädes. Denne afled emellertid då sonen Heinrich endast var åtta år gammal, efterlämnande hustru och sju barn i torftiga omständigheter. Den för handelsståndet bestämda gossen sattes in i realskolan, efter hvars genomgående han på moderns önskan sattes i urmakarlära. Hans böjelse för sång och föredragstalång väckte uppmärksamhet, och genom inflytande af rika och kontsällskande vänner beslöt Knote att systematiskt utbilda sin vackra röst för skickliga lärare, sålunda blef han först lärjunge vid Münchens k. musikaliska akademi, hvarest han dock stannade blott ett par månader emedan man där fann hans röst »för svag och obetydlig» för att han kunde hoppas på framgång å operascenen. Han började då att taga privatundervisning

för kantor Emanuel Kirschner, en grundlig sängpedagog, genom hvilken han utbildades till fullständig konstnär. Han fullkomnade sig sedan genom sängstudier i Italien. D. 1 maj 1892 gjorde han sin debut på hofoperan i München som *Georg* i Lortzings »Vapensmeden». Efter ett par andra roller sjöng han sitt första Wagner-parti såsom *Styrmannen* i »Holländaren» och en tid efteråt uppträdde han såsom en utmärkt *David* i »Mästersångarne». Genom Pollini i Hamburg fick han ett lysande erbjudande på anställning vid stadsteatern därstädes, men genom Pollinis död gick detta om intet och München fick behålla sin utmärkte sängare, oakadt teaterdirektörer och konsertagenter i Europa och Amerika sedan öfverhopat honom med de mest lockande erbjudanden. Så länge den berömda Heinrich Vogl fanns kvar vid München-operan och särskildt som Wagner-sängare var allenarådande där, fick Knöte stå tillbaka för honom, men då Vogl afled 1901 var Knötes karriär obehindrad. Utom sitt härliga organ och sin stora sängkonst, heter den om honom, besitter han likaledes den för Wagnerpartier särdeles viktiga konsten att accentuera och frasera samt kunna konstnärligt sammansmälta ord och ton. Hans säng träder helt naturligt fram utan den billiga effekt som en öfverdrifven forcering åstadkommer i vokal och dramatisk framställning.

Henrich Knöte har, såsom man kan förstå en ej obetydlig repertoar. Af hans roller må, utom hjältepartierna i Wagners operor, nämnas *Florestan*, *Max*, *Profeten*, *Vasco* i »Afrikanskan», *Eleazar*, *Manrico*, *Radames*, *Otello*, *Simson*, *Lyonel*, *Stradella*. Han tillhör och de få tyska Wagnersängare, som äfven sjunga partierna på italienska. Konstnären tillbringar jämförelsevis kort tid såsom engagerad i München och begagnar sin ledighet därifrån till gästspel, som fört honom vida omkring. För öfrigt hvilat han ut sig på sin vackra landegendom, egnande sig åt dess skötsel och andra favoritgörömmål.

Att den berömda konstnären nu äfven kommit att gästa vår hufvudstad och dess Opera för första gången är oss mycket kärt, och då vi önska honom välkommen till oss, är det ock med förhoppning att han icke ångrar sin afstickare hit åt den höga nordens utan kan finna sig hågad att sedermera förnya besöket.

Charles Gounods musikdramatiska verk.

(Kronologisk förteckning.)

Vid anmälan i vårt första septembernummer innevarande årgång af den i somras utgifna, intressanta biografien »Gounod, sa vie et ses oeuvres» af

J. G. Prod'homme et A. Dandelot, lofvade vi återkomma till densamma med något utdrag ur boken, och då ett omnämnande af hans musikdramatiska verk, hvarmed han i synnerhet gjort sig känd hos oss, torde mest intressera våra läsare, ha vi efter ett bihang i den nämnda boken velat lämna en förteckning öfver dessa i kronologisk ordning, hvilken här följer:

1841: »Morceaux de musique dramatique» (hemsända till Paris från Rom).

1842: Fragment ur »Romeo e Giulietta» (andra akten); sextett af »Cantatrici villane» (hems. fr. Rom).

1850: *Sapho*, opera i 3 akter, text af Emile Augier. På St. Operan d. 16 april 1851; repris i 4 akter april 1884. Uppläde 19 föreställningar på Operan 1851—58; 31 år 1884—85. Klaveutdrag med säng, arrangeradt af Delibes och Perrier (på italienska 1851: »Saffo».)

1851: *Ulysse*. Tragedie i 5 akter på vers af Ponsard. Uppförd på Comédie Française i juni 1852.

1852—1854: *La Nonne sanglante*, opera i 5 akter, text af E. Scribe och G. Delavigne — Uppt. på St. Operan okt. 1854. Arrang. för piano af Bizet. 12 nummer därur utgifna 1855.

1866: *Le Bourgeois gentilhomme*, af Lulli — Théâtre Français januari 1857.

1857: *Le Médecin malgré lui*, opéra comique i 3 akter efter Molière, text af Jules Barbier och Michel Carré — På Th. Lyrique, jan. 1858. Uppläde där 142 föreställningar och sedan 30 på Opéra Comique. Uvertyr utg. 1858. På engelska: »The Mock Doctor». Uppf. i Stockholm 1864.

1852—1859: *Faust*, opera med dialog i 3 akter, text af Barbier och Carré. — På Théâtre Lyrique d. 19 mars 1859; uppf. på St. Operan med recitativ i st. f. dialog och med tillägg af en balett. d. 3 mars 1869; Öfversatt på flera språk, uppförd på troligen alla operascener. I Stockholm först 1862 i juni. Uppläde 312 först. på Lyrique, mer än 1180 på St. Operan.

1859: *La Colombe*, Opéra comique i 2 akter. — Först uppförd i Baden-Baden 1860, sedan på Opéra Comique 1866 och på Nouveau-Lyrique 1879. Uppläde 29 föreställningar på Opéra Comique. Uppförd i Stockholm under namnet *Sylvia* 1868.

1859: *Philemon et Baucis*, opera i 3 akter; text af Barbier och Carré. På Th. Lyrique 1860; på Opéra Comique, reducerad till 2 akter, 1876. Uppläde 13 föreställningar på Lyrique, 188 på Op. Comique. Uppfördes i Stockholm första gången 1879.

1861: *La Reine de Saba*, opera i 4 akter; text af Barbier och Carré. Uppförd 1862 på St. Operan 15 gånger; i England benämnd *Irene* (1865).

1863: *Mireille*. Opera med dialog i 5 akter; text af Barbier och Carré, text af F. Mistral (efter hans poem

»Miréio»). Uppf. på Th. Lyrique 1864; reducerad till 3 akter uppförd på Opéra Comique 1874. Uppläde 41 föreställn. på Lyrique, 470 på Op. Comique (gifves ännu mest på Monnaie-teatern i Brüssel).

1865: Körer och scenmusik för *Les deux Reines*, drama i 4 akter af Ernest Legouvé. Uppf. å Théâtre Ventadour, nov. 1872. På Colonne-konserter 1884).

1864: *Roméo et Juliette*, opera i 5 akter af Barbier och Carré. På Th. Lyrique i april 1867; repris på Op. Comique, jan. 1873; sedan på St. Operan med tillägg af balett i nov. 1888. Uppläde 90 föreställningar å Lyrique, 289 å Op. Com. och nära 300 på St. Operan. Premier i Stockholm 1868. Tillegnad kon. Carl XV.

1868: Balett till »Faust» (mars 1869).

1873: Körer och symfonisk musik för *Jeanne d'Arc*, drama i 5 akter af Jules Barbier. På Théâtre Gaité 1873; repris på Porte-Saint-Martin-Th. 1890.

1876—77: *Cinq Mars*. Opera med dialog i 4 akter af Barbier och Carré. På Op. Com. 1877. Uppläde 57 föreställningar.

1870—1878: *Polyeucte*, opera i 5 akter, efter Corneille text af Barbier och Carré. Uppförd 1878 på St. Operan 29 gånger. Öfversatt till engelska, tyska och italienska.

1878—1880: *Le Tribut de Zomora*, opera i 5 akter; text af Barbier och Carré. Uppförd 1881 på St. Operan, 50 gånger.

1877—189..(?). *Maître Pierre*, text af Louis Gallet (ofullbordad).

1888: Balett till »Romeo och Julia» (St. Op. 1888).

1892: Musik för »Les Drames sacrés» af Armand Silvestre och Eugène Morand. På Vaudeville-Th. 1893.

FÖLJETONG.

Ett Beethoven-minne.

Af Jules Janin.

Under sin vistelse i Tyskland 1819 gjorde Jules Janin ett besök äfven i Wien. Om en tilldragelse där har han berättat följande.

En dag, då jag ströfvade omkring på de folkuppfyllda gatorna, varseblef jag plötsligt en man, hvars yttre var sådant, att det äfven i det största människovimmel måste ådraga sig reflekterande personers uppmärksamhet. Det stora hufvudet var betäckt med långt, mörkt hår, som delvis börjat gråna och likt ett lejons man nedföll på hans axlar. Under denna skog af hår blixtrade två små, ljusgrå ögon, hvilkas blickar väl öfverensstämde med munnens sarkastiska leende. För öfrigt låg dysterhet öfver hans anletdrag.

Denne man gick med ojämna steg

framåt och kastade likgiltiga blickar omkring sig.

Den obekantes utseende intresserade mig emellertid så lifligt, att jag nödvändigt ville veta hvem han var. Jag följde honom således.

Efter att ha passerat flera gator, inträdde han slutligen i en musikhandel på Kohlmarkt. Affärens ägare möt- tog honom ytterst artig och erbjöd honom en stol. Jag kunde ej höra deras samtal, ty jag stod utanför boden och tittade in genom fönstret. Den främmandes sätt att konversera var likväl i högsta grad sällsamt. Han talade nämligen ensam, musikhandlaren uppskref sina svar. Jag gjorde häraf den slutsatsen, att mannen var döf.

Plötsligt antogo hans drag ett ännu mera tankfullt uttryck, och med en liflig rörelse vände han sig mot dörren och började att taktmässigt trumma på dess glasruta. Ibland höll han upp, liksom för att fånga en tanke, men så började hans fingrar åter ila öfver glaskifvan, som om den varit ett klaver.

Då han så hållit på ungefär en kvart timme, vände han sig till chefen, som lämnade honom en penna och ett ark notpapper, hvarpå han började skriva. Det såg nästan ut, som om han nedskrifvit hvad han förut trummat på glasrutan. Då han slutat, räckte han papperet åt musikhandlaren, som i utbyte gaf honom ett guldmynt.

Den främmande lämnade därefter affären. Hans drag voro dystra, men det föreföll mig, som om hans gång nu var lättare.

Till en anspråkslös restaurang vid en af bakgatorna styrde nu den sällsamme mannen sina steg. Jag följde efter honom in i den låga källarsalen. Ännu hade han ej varseblifvit mig.

»En portion kalfstek!» sade han till den vid disken stående värdinnan.

»Jag har ingen varm!» skrek hon.

»Så gif mig då några skifvor kall!»

»Det har jag icke heller», fortfor skrikande kvinnan.

»Jag måste väl finna mig i att vara utan kalfstek då!» sade främlingen med en djup suck och lämnade långsamt rummet.

Jag gick fram till värdinnan och frågade artig, om hon visste hvem den främmande var. Min artighet måtte ha bevekt henne, ty med ett huldrikt leende svarade hon:

»Det är en musikus, en fantast och läckergom. Jag känner hans städerska — de bo här bredvid i det lilla huset till venster. Jag tror att han heter Beethoven.»

Då jag hörde detta ryktbara namn, kände jag mitt hjärta sammandragas. Detta var således den store mästaren.

»Min fru», utbrast jag häftigt vändande mig till värdinnan, »ni måste genast låta steka ett stycke kalkkött, men genast, hör ni det — jag går ej härifrån förrän jag har steken frömför mig.»

»Hvarför gaf ni icke den främmande hvad han begärde?» frågade jag.

»Helt enkelt därför, att den där Beethoven aldrig har något att betala med, fastän jag ger honom allt så billigt som möjligt.»

»Gif mig nu två buteljer af ert bästa rhenska vin», fortfor jag.

Jag betalade det rekvirerade, stoppade en butelj i hvardera rocktiekan, tog stekfatet i hand och skyndade till det af värdinnan uppgifna huset.

Beethoven bodde i första våningen. Det var den enda lyx han tillät sig. Jag inträdde i ett yttre rum, hvars möbler utgjordes endast af ett med en grof duk betäck bord och ett par stolar. I fönstret hängde en fågelbur, i hvilken en grönsiska muntert kvittrade. På en pall låg en katt.

Jag ställde fatet och de två buteljerna på bordet och smekte katten, hvilken med ett spinnande hälsade mig välkommen. Under tiden inträdde den redan omnämnda städerskan.

Hon tycktes lika litet förvånad öfver min därvaro som katten och sade lugnt:

»Ni kan ej få träffa honom i dag — han är vid ett mycket dystert lynne.»

Därefter öppnade hon den till Beethovens rum ledande dörren. Mästaren satt vid fönstret och såg mellankoliskt ned mot den lilla trädgårdstappan. På hans bord stod ett skriftyg. Jag skyndade in och skref på en papperslapp, som jag sedan räckte den store musikern:

»Jag har medfört en varm kalfstek och ett par buteljer vin. Tillåter Ni, att jag bjuder er på middag?»

Jules Janin.»

Då han läst dessa rader, lifvades hans drag, och med ett gladt leende räckte han mig handen.

»Uppriktigt välkommen!» sade han. Ni är fransman — vill ni göra mig äran att dela den måltid, ni medfört? Jag tackar er för det ni hommit hit. Jag var i dag ledsen! Stadslifvet dödar mig. Endast på landet känner jag mig lycklig. Jag förnimmer här så många sällsamma ljud, men mig själf kan jag icke höra.»

Och då han i mina blickar läste min djupa rörelse, fortfor han:

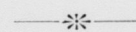
»Allt detta kommer sig däraf, att jag är så ensam. Ingen talar med mig, ingen bryr sig om, hvad det blifvit af den stackars Beethoven. Fordom behärskade jag en värld. Jag anförde en väldig osynlig orkester. Dag och natt hörde jag förtjusande symfonier, hilkas skapare, domare, konung och gud jag var. Mitt lif var en ständigt konsert, en ändlös sång... Men en morgon var allt förändradt. Jag måste säga farväl åt mina sköna drömmar, mina härliga melodier, min mäktiga orgel... allt var slut! Jag hade förlorat mitt paradiset och var en olycklig dödlig, stående vid randen af min graf, sjungande min egen dödsmissa... Men ni talade om en kalfstek, vill jag minnas — låtom oss försöka den!»

Beethoven var under hela måltiden skämtsam och glad. Det gamla rhenska vinet hade till och med lifvat honom så mycket, att han efter vår middag utropade.

»Men jag vill bevisa er, att gamle Beethoven icke är så döf som de tro!»

Vid dessa ord satte han sig till instrumentet. Det var så ostämmt, att katten började jama, men mästaren hörde ingenting. Han spelade och var lycklig. Jag däremot skulle gärna ha stoppat fingrarna i mina öron, ty Beethoven spelade som — en döf. Dessa falska toner träffade dock mera mitt hjärta än mitt öra, och utom mig af smärta fick jag tårar i ögonen.

Då Beethoven reste sig från instrumentet, strålade åter inspiration och lycka i hans blick. Han hade för ett ögonblick glömt sina sorger. Då vi skiljdes, tryckte han mig till sitt bröst och tackade mig varmt för mitt besök.

Musikpressen.

På Wilh. Hansens förlag (Köpenhamn) har utkommit:

för en röst med piano:

Ignotus: *Du ädela ros* (ess—f) ord af Fanny von Wilamowitz.

för orgel:

Olsson, Otto: *Preludium und Fuga*, Ciss-moll. op. 39.

På Carisch & Jänichens förlag (Milano, Leipzig) har utkommit:

för piano, 2 händer:

Boghen, Felice: *Choral sopra un tema di J. S. Bach*. Pr. Mk 2.

Ansie (Angst und Pein). Pezzo lirico. Mk 2.

Nostalgia (Heimweh) Impressione. Mk 1,30

Fontini, F. P.: *Morceaux pour Piano*. 7:e serie: *Mattinata, Brise de mer, Caprice etude, Mandolinata rustica, Marcia triomphale, Sarabanda, Serenata patetica, Seguidilla, Sourire d'enfant* à Mk 1,30.

Russi, Emilio: 5 *Morceaux pour piano*. 1 *Nocturne*, 2 *Petit Jeu*, 3 *Arabesque*, 4 *Nuit Champêtre*, à Mk 1; 5 *Fileuse*. Mk 1,30

Tarenghi, Mario: Op. 52 N:r 1 *Petite Valse de salon* 2. *Promenade amoureuse*: Op. 53 n:r 1 *Canzone*, 2. *Fantastico*, 3 *Improviso*, à Mk 1,30.

Sången af Ignotus är melodiös och uttrycksfull med hufvudsakligen ackordackompanjemang och mest i dur-ton. Slutet är emellertid i F-moll. Något öfverraskande slutar sångstämman på dominanten med ackompanjemang af septimackord till B-moll. Olssons orgelkomposition om 12 sidor är ett ståtligt och lärnt konsertstycke, och hans stora förmåga som orgelkomponist, nu

äfvén erkänd i utlandet, intygas också af detta verk.

Gå vi till det italienska förlagets verk möter oss ett förut obekant namn nämligen F. Boghen. Hans koralfantasi om 10 sidor är rätt storslagen och komplicerad. De båda andra »Ansie» och »Nostalgia» äro vackra och underhållande stycken. Tarenghi är en känd tonsättare som skriver behaglig pianomusik, salongsstycken om några sidors omfång och försedda med fingersättning, hvilket anyder att de äro afsedda för elever. Af samma beskaffenhet äro den äfvén bekante tonsättaren Frontinus. Russis stycken äro likaså rätt underhållande och ej svåra. »Arabesque» går i den mera ovanliga $\frac{5}{8}$ -taktan. »Fileuse», är som man kan förstå af namnet, ett mera briljant stycke med löpande sextonder men är likväl icke synnerligen svårt.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

- Okt. 18, 29. Thomas: *Mignon*. (Mignon Philine: frk. Hörndahl, fru Bartels; Wilhelm Meister, Lothario, Laertes, Jarno: hrr Kirchner, Vallgren, Stiebel, Grafström; Fredrik: fru Claussen.) 18 okt. 350:de gången.
- 11, 23, 28. Rossini: *Barberaren i Sevilla*:
21. *I:a Symfonikonsertern*. Fr. Liszt. 1. Dantesymfoni; 2. Pianokonsert A-dur (hrr W. Stenhammar); 3. Mefistovalser; 4. Les Préludes.
22. Puccini: *Bohème*.
25. Lortzing: *Tsar och timmerman*.
26. *Konsert*. Fr. Liszt: »Heliga Elisabeth». Oratorium. Ord af Otto Roquetti. (Solister: frk. Larsén, fru Högberg; hrr C. Lejdström, Göran Lindstedt, Svedelius, Herou.)

Oscarsteatern,

- Okt. 18—31. J. Gilbert: *Kyska Susanna*.
22, 29. Offenbach: *Sköna Helena*. (Helena: fru Norrie, gäst.

Musikal. akademien.

- Okt. 19, 29. Konsert af Société des Instruments anciens.
23, 25. Konserter af hofsångaren John Forsell. Ackompanjatrís: frk. Märtha Ohlson.
24. Kamarmusikföreningens 2:a konsert: 1. Brahms: Pianokvintett F-moll. op. 34; 2. J. S. Bach: Konsert för 2 violiner med stråkorkester; 3. Haydn: Stråkkvartett C-dur op. 74 nr 1.

Med delvis ny rollbesättning har »Mignon» uppförts i det frk. Hörndahl första gången utfört titelpartiet samt hrr Kirchner och Stiebel, som Meister och Laertes, och fru Claussen som Fredrik voro nya i sina roller. Fröken Hörndahl, hos hvilken vi ännu ej funnit någon framstående förmåga,

var en rätt svag Mignon med sin obetydliga, oscillerande stämma och rätt lamt spel. Hr Kirschner sjöng sitt parti vackert och på svenska, som han dock ännu ej beherskar; särskildt beträffande pluraländelsen på -er låter den ej bra. De komiska rollerna, Laertes och Fredrik, hade goda framställare i hr Stiebel och fru Claussen. Fru Bartels kunde som vanligt rätt godt briljera med sin svåra Titania aria i tredje akten, som fått en ny dekoration med teaterpaviljongen förstörd och framflyttad samt försedd med dubbeltrappa och lågande tak vid eldsvådan. Operan har med två konserter firat Liszt's 100-årsminne men har ännu ej hunnit fira Johan Svendsens minne med någon konsert. Första Symfonikonsertern, som gafs med ofvannämnde Liszt-program, hade en fåtalig publik. Af konstens fyra nummer gjorde det sista, »Les préludes», bästa musikaliska intrycket. De båda andra bekanta orkesternumren ådagalägga mindre musikalisk inspiration än virtuos och färgrik orkesterbehandling. Dante-symfonien skildrar vederbörligen hemskt och bullersamt »inferno», medan andra satsen, »purgatorio», är något stillsamt enförmigt. Hr Stenhammar utförde med mycken verve principalstämman i A durkonserten, som vi dock tycka i värde stå efter den i Ess dur. Orkestern skötte sig för öfrigt väl under hr Järnefelts ledning con amore. Man hade väntat att vid denna minnesfest få se någon fonddekoration med af växter omgifven byst af Liszt, hvartill väl utrymme kunde ha beredts, men sådan förekom ej. Konserten med »Heliga Elisabeth» hade ej heller lockat stor publik. Detta oratorium gafs här i april 1899 af Filharmoniska sällskapet i Musik. akademien. Utförandet nu på Kgl. teatern är värdt erkännande både beträffande solister och kör, ehuru denna bort vara större, samt orkester och ledning. Det långa och lugna förspellet till verket är något enförmigt. Flera vackra partier förekomma i det långa stycket, hvilka vi ej ha utrymme att i detalj anföra. Bland andra må nämnas begynnelsekören, efterföljd af den ungerska magnatens solo, duon mellan Elisabeth och landtgreffen, kören »Till Österland» af mansröster, delar af Elisabeths afsked i slutet och efterspelet.

Konserterna i Musikaliska akademien af »Société des Instruments anciens» gäfvos för fylld salong och med särdeles rikt bifall. De mildt klingande instrumenten med gambans och viola d'amours sköna, romantiska ton och Clavecin'ens zitrån liknande gjorde det behagligaste intryck, helst som instrumenten alla behandlades med mästarskap. För alla konserternas program kunna vi ej nu redogöra men det skall ske sedan, då bättre utrymme än nu står oss till buds — John Forsell hör till de konsertgifvare, som alltid och väl öfverallt har »fullt hus» på

sina kouserter och ständigt på dem öfverhopas med bifall och blomster. Så äfvén vid hans kouserter här denna gång, hvaraf den sista med program af nu lefvande svenska tonsättare, hvaraf H. Alfvén och T. Rangström fick brorslotten med 4 sånger hvardera. Några af dessa sånger kunde väl ha fått ersatts af t. ex. Bror Beckmans, Ad. Wiklunds eller andra våra sängkomponisters. Vi återkomma till närmare redogörelse för programmen. Hr Forsell var väl disponerad och sjöng som vanligt talangfullt, någon gång väl mycket anlitande styrkan, men han får då ett motsvarande eko af applåder. Hans sång understöddes af bästa ackompanjemang. Kamarmusikföreningens 2:a konsert hade ett intressant program börjandemed Brahms pianokvintett med Rich. Andersson vid flygeln och i allo utmärkt spelad. I Bachs konsert hade man nöjet höra så förträffliga violin-solister som Lars Zetterqvist och Sven Kjellström. Verket är för öfrigt välbekant. En intagande stråkkvartett af fader Haydn avslutade konserten, däri Kjellströmska kvartetten spelade hufvudrollen. Stråkorkestern i Bachs konsert dirigerades af förste hofkapellm. C. Nordqvist.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern. Med d. 1 nov. börjar K. kamarsångaren från operan i München Heinrich Knotte en veckas gästspel härstädes i »Tannhäuser», samt vidare i Nibelungens ring, d. 3 nov. i »Rhenguldet», d. 4 i »Valkyrian», d. 6 i »Sigfrid» d. 8 i »Ragnarök».

Musikaliska akademien hade d. 30 okt. ordinarie månadssammankomst då läraren, musikdirektör Ad. Johnsson på grund af sjukdom beviljades tjänstledighet till terminens slut och musikdir. E. Willners förordnades till hans vikarie. Stipendiaten frk Ebba Johansson beviljades ett års förlängdt åtnjutande af Jenny Lindsstipendiet. Gåfvor till biblioteket af musikförläggaren C. Gehrman och musikdir. Aron Bergenson anmädes.

Stipendier för svenska tonsättare Ansökan om stipendium från det af Musikal. akademien, stat uppförda reservationsanslag äfvén som förlängning af sådant, skall till akademien inlemnas före december månads utgång. Se vidare annons å sista sidan.

Severin Eisenberger, den här sedan från året bekanta tyska pianovirtuosen, ger konsert här i Musikaliska akademien d. 9 november.

Violinisten Gösta Björk förbereder en konsert till d. 14 nov. i Musikaliska akademien under medverkan af hofkapellet.

Föredrag hafva hållits på söndagsmiddagar i K. Operans stora foyer d. 15 okt. af premieraktören Nils Persson öfver teaterns ursprung och uppkomst; d. 22 okt. af hr Karl Valentin om Franz Liszt med musikafdelning under medverkan af fru Julia Claussen, hrr Carl Lejdström, Lars Zetterqvist och Josef Lang samt d. 29 af hr Andreas Hallén öfver »Nibelungenringen» och »Bayreuth», då fru Julia Claussen föredrog sånger af Wagner till fem dikter af hans väninna Mathilda Wesendonck. Hr Josef Lang utförde pianoackompanjemanget. Dessa föredrag höllos för ett inbjudet auditorium af musikvänner och musikrecensenter, men torde sedan följas af andra fullt offentliga.

Aino Ackté, som nyligen konserterat i London, ger på återresan till Finland en konsert här i Musikaliska akademien d. 13 november.

Violinisten Carl Nordberger förbereder en konsert i Musikaliska akademien d. 10 november. Hr Nordberger lär sedan komma att taga anställning som första konsertmästare vid Helsingborgs orkester.

Svenska Musikerförbundets första symfonimatiné är, på grund af Nibelungenringens framförande å Operan, uppskjuten till andra söndagen i denna månad.

Göteborg. Barklindska sällskapet har å Stora teatern fortfarande gifvit »Glada änkan» och sedan »Solstrålarne», operett i 3 akter af Axel Landesberg och Leo Stein. Symfoniorkesterns symfonikonsert onsdagen d. 11 hade till program: 1 Bach: Suite, C dur, för 2 oboer, fagott och stråkorkester; 2 Wagner: Sigfrid-idyll; 3 Beethoven: Pastoralsymfonien. På den därpå följande populära söndagskonserten utfördes: 1 Cherubini: Uvertyr till »Vattendragaren»; 2 Rameau: Balettmusik ur »Les Indes galantes»; 3 Berlioz: Pilgrimståg ur »Harold i Italien»; 4 Rossini: Uvertyr till »Wilhelm Tell»; 5 Bizet: »Arlesienne»-suite n:r 1. Symfonikonserten d. 18 okt. hade till program: 1 Schumann: Symfoni n:r 3, Ess-dur; 2 Rich. Strauss: Förspel till operan »Guntram»; 3 Smetana: »Aus Böhmens Hain und Flur», symfonisk dikt. På följande söndagskonsert utfördes: 1 Mozart: Symfoni n:r 34, C dur; 2, Goldmark: Uvertyr till »Sakuntala»; 3, Doppler: Ungersk fantasi för flöjt (hr H. Muchow); 4, Delibes: Suite ur baletten »Sylvia». Symfonikonserten d. 25 var ägnad åt minnet

af Johan Svendsen, af hvars kompositioner utfördes: 1 Symfoniskt förspel till Björnsons »Sigurd Slembe»; 2 Violinromans (hr G. Molander); 3 Norsk konstnärskarnaval; 4 Symfoni n:r 21 B-dur. D. 23 gafs i konserthuset en konsert af hofsångerskan Signe Rappé, hvarvid hon sjöng 6 sånger af Rich. Strauss, 7 sånger af Hugo Wolf, af Sibelius »Lasse lten» och »Var det en dröm?», af Melartin »Morgonsång» ur »Höga visan» samt 2 sånger af Järnefelt. Sångerna af Strauss, Wolf och Järnefelt voro hufvudsakligt desamma som på hennes nyss gifna första soaré i Stockholm. Kritiken berömmar hennes stilfulla föredrag och osvikligt rena intonation. »Hennes mezza voce och pianissimo äro af utsökt välklang» yttrar en tidning. D. 31 skulle hon ge ännu en konsert med svenskt program.

Gefle. D. 26 okt. konstituerades här »Gefleborgs läns orkesterförening» med omkr. 30 medlemmar. Till styrelse valdes landshöfdingen greve Hamilton, brukspatron V. Tham i Söderhamn, rådman G. Wallin, musikdir. V. Björk och regementsintendenten E. Unger i Gefle.

Från våra grannland.

Helsingfors. Okt. 10-24. Inhemsk Operan på Alexandersteatern har fortsatt uppförandet af »Pajazzo» och »Navarrasiskan» till 14 okt. D. 18 skedde premiären af »Älskog» (»Liebele») opera i 3 akter af F. Neumann under Aino Acktés regie. Hufvudrollerna innehades af fröken Eina Gräsbeck och hr Sola, vidare medverkade frökn. Parma och Åkerman, hrr Niska, Hammar och Rautavaara: Operan, som är ett par år gammal, af en obekant komponist, lär ej vara utan originalitet, i nyare stil, men säges ej vara någon betydande operaproduktion.

Af konserter har Filharmoniska sällskapet 2:a symfonikonsert d. 23 okt. varit den mest betydande. Den gafs med biträde af pianisten Alfred Merowitsch och programmet var ägnadt åt Liszt: 1. »Eine Faust symfonie» 2. Pianokonsert n:r 1, Ess-dur; 3. Ungersk Rhapsodi n:r 1. Den 19 okt. gafs af hr John Forsell afskedskonsert i Johanneskyrkan med Dir. O. Merikanto som ackompanjator. Programmet upptog nummer af Mozart, Mendelssohn, Wagner, Beethoven, Grieg, Josephson, Svedbom, Körting, Sibelius, Järnefelt samt Södermans »Kung Heimer och Aslög». D. 18 och 20 konserterade den originaire och utmärkte pianisten Zadora. Konserter ha för öfrigt gifvits af sångerskorna Elisabeth Helenius, Anikke Uimonen och Greta

von Haartman. D. 12 gaf fru Maikki Järnefelt en folkkonsert och d. 10 konserterade pianisten fru Sigrd Schnevoigt. D. 24 började »Société des Instruments anciens» konserter här. Filharm. Sällskapet populära orkesterkonserter i Societetshuset ha fortgått som vanligt, äfvensom deras folksymfonikonserter.

Kristiania. Okt. 11-28. Nationalteatern har i slutet af okt. gifvit en symfonikonsert med biträde af hofsångaren John Forsell. Efter utförande af Sibelius' E moll-symfoni sjöng hr Forsell aria ur »Barberaren, Wotans afsked, Halléns Gustaf vasa-ballad Alfvéns »Skogen soffer», Griegs »Henrik Wergeland» och »En Svane». Hr Forsell gjorde stor lycka. — Centralteatern har uppfört »Potifars hustru» och »Fra Diavolo». Ett par konserter ha gifvits af australiska pianisten Percy Grainger och två af fru Cally Monrad. D. 26 och 28 okt. konserterade här den berömda Klingstråkkvartetten.

Köpenhamn. Okt. 11-25 Kgl. teatern har denna tid haft af pjäser med musik på spellistan »Barberaren i Sevilla», »Pierrettes slør», »Madame Butterfly», »Ungdom og Galskab», »Elverhøj» och »Der var en gang». Kasino teatern har fortfarande gifva »Glada änkan». Uppförande på konsert af »Parsifal-musiken» har änyo egt rum här i denna månad. Konserter ha gifvits här d. 10 af ryska violinvirtuosen Issay Metnitsky och samma dag gaf Privat Kammarmusikförening konsert med Joh. Svendsens kompositioner, däribland, sånger, kvartett och hans oktett. D. 12 gafs visafn af Lisa och Sven Scholander. Mme Carreras gaf d. 11 en pianoafton och d. 14 en dylik, biträdd af sångerskan Ebe Colombo. Blüthner-orkestern konserterade d. 16 med hrr Carl Nielsen och Seebert van der Floe som dirigenter. Programmet upptog Nielsens symfoni n:r 2, förspel till »Lohengrin» samt »Tristan och Isolde», Isoldes Liebestod (fru Emmy Høy) m. m. Dansk Tonkonstnersforening gaf till förmån för sin understödsfond konsert d. 21 okt. med biträde af sångerskan frk. Elisabeth Dons, pianisten Ignaz Friedman. Orkestern dirigerades af hr Luis Glass. Programmet upptog: Mozart: Uvertyr till »Figaros bröllop»; Fr. Liszt: Pianokonsert Ess-dur samt pianostycken, sånger af Brahms och Bruckners Symfoni n:r 1 B-dur. Friedman gaf sedan egen konsert d. 24. D. 21 gafs sångafn af Saima Neovi, d. 23 konsert af violinisten Frederikke Philip. Ceciliaföreningen kommer att 30 okt. uppföra Bachs H moll-messa.

Stipendier för Svenska tonsättare.

Ansökning om erhållande af stipendium från det å Kungl. Musikaliska Akademiens stat uppförda reservationsanslag äfvensom angående förlängning af sådant stipendium ställes till Kungl. Maj:t och inlämnas till Akademien före nästinstundande december månads utgång.

Stipendium utgår med minst 1,000 och högst 2,000 kronor om året.

Vill sökanden använda stipendiet till utrikes studieresa, bör ansökningen innehålla uppgift å ändamålet med resan, den tid sökanden anser därtill nödig och de orter han under samma resa ämnar besöka.

Ansökningen skall vara åtföljd af:

1:o prästbetyg;
2:o utaf sökanden själfständigt utförda, tydligt skrifna, tonsättningar.

I öfrigt hänvisas till Kungl. brefven den 2 februari 1894 och den 11 juni 1909, hvilka finnas tillgängliga hos akademiens sekreterare

Stockholm den 20 oktober 1911.

Å Kungl. Musikaliska Akademiens vägnar:

KARL SILVERSTOLPE.

Karl Valentin.

På C. W. K. Gleerups i Lund förlag:

Svensk Koralbok,

i reviderad rytmisk form. På uppdrag af Kyrkosångens Vänners centralkomité under sakkunnig medverkan utgifven

af G. T. Lundblad.

2:a förbättrade upplagan. Inb. kr. 4: 75.

— — Arbetet bereder tillfälle att lära känna våra koraler i deras ursprungliga härliga form och i en harmonisering, som genom att innerligt och pietetsfullt ansluta sig till melodien och psalmens karaktär ytterligare framhäver dessas skönhet.

(K. G. H. i Lunds Dagblad.)

På C. W. K. Gleerups i Lund förlag:

K. S. V:s Psalm-melodier

i urval ordnade efter psalmboken utg. af G. T. Lundblad. Mjukt band 50 öre. (I parti billigare.)

»Detta melodival afser att underlätta koralens öfning vid skolor och seminarier samt den *rytmiska psalmsångens införande i kyrkorna* — Tagas dessa enkla anvisningar i akt, skall den heliga sången förvisso uppenbara sin underbara makt att gripa, samla, värma och lyfta sinnen och hjärtan hos gammal och ung.»

F. d. Operasångerskan

Fru PAULA LIZELL

meddelar undervisning *i plastisk och scenisk framställning.*

Mottagningstid för anmälningar och förfrågningar alla helgfria dagar kl. 1/2 2—1/2 3 e. m. fr. o. m Måndagen den 11 Sept.

Adr. *Johannesgatan 22, n. b.* — Allm. Tel. 21610. (G. 23727.)

— Svensk Musiktidning. —

Nordiskt Musikblad. — 31:a årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1911 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten bäst å posten.*

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.

OBS.! Biografier och porträtt i n:o 1: Julia Claussen — Oscar Bolander — Bror Beckman; n:o 2: Ermanno Wolf-Ferrari — Brysselstråkkvartetten; n:o 3: Ignaz Friedman — C. F. Lundqvist — Franz von Vecsey; n:o 4: Johan Agrell — Wilhelmina Fundin — Joan Manén; n:o 5: Elfrida Andrée — Karl Valentin — César Thomson; n:o 6: Carl Nordberger — Otokar Sevcik; n:o 7: Alb. Lindström — Maikki Järnefelt; n:o 8: Camille Saint-Saëns; n:o 9: Wilma Neruda-Hallé † — Modest Moussorgski; n:o 10: Anna Judic — Fausta Labia — Maria Labia.

Pianomagasin

Största lager af bästa svenska och utländska fabrikat.

OBS. Hufvuddepot för Kgl. Hofleverantörerna *Malmsjö* o. *Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer* samt Orglar från Skandinaviska Orgelfabriken.

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma betalningsvillkor.

Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.

Gust. Pettersson & Co:s A.-B. *Malmstillsnadsq. 13, Stockholm.*

Föreståndare

Dir. *Albert Lindström.*

Etablerad 1870.

R. T. 67 32. A. T. 78 31.

Kyrkosångens vänners samling

Koralpreludier

byggda på koralmotiv.

Utgifven af G. T. Lundblad.

1:a häft. 1,50, 2:dra häft. 2,—, 3:e häft. 2,—, 4:de häft. 2,— och 5:te häft. 2,—.

Ur pressen:

»Detta preludieverk, som är särskildt lämpadt till »Kyrkosångens Vänners Koralbok» och följer dess uppställning i rubrikernas bokstafsordning innehåller utom preludier af äldre och yngre utländska mästare på kyrkomusikens område, både svårare och lättare, delvis mycket korta, enkla och lätta *verkliga koralpreludier, byggda på koralmotiv*, af flera svenska kyrkomusiker såsom t. ex. *Carl Lundell, John Morén, Einar Skagerberg, And. Jobs, Herman Palm m. fl.* Borde finnas i hvarje svensk kyrka som har orgel. (Kyrkosången.)

Hvarje häfte för endast 1 krona vid rekvisition direkt från

C. W. K. GLEERUP, Lund.

- Innehåll -

Paula Lizell (med porträtt). — Richard Andersson (med porträtt) — Heinrich Knote (med porträtt). — Charles Gounod's musikaliska verk Kronologisk förteckning. — Följetong: Ett Beethoven-minne af Jules Janin. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från våra grannland. — Annonser.